

Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu (2011.-2017.) *ex-post* izvērtējuma dati

Starptautiska konference
BĒRNU AGRĪNU ATTĪSTĪBU VEICINOŠĀ POLITIKA UN
PRAKSE

2018. gada 23.novembris

Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu būtība un loma ģimenes un bērnu politikas veidošanā Latvijā

Pamatnostādnes ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka valsts ģimenes politikas mērķus un prioritātes laika periodam līdz 2017. gadam

Pamatnostādņu virsmērķis ir veicināt ģimeņu nodibināšanu, stabilitāti, labklājību un sekmēt dzimstību, kā arī stiprināt laulības institūciju un tās vērtību sabiedrībā

Virsmērķa sasniegšanai ir noteikti pieci rīcības virzieni:

ģimenes dibināšana un laulība

ģimenes dzīves plānošana un bērna ienākšana ģimenē

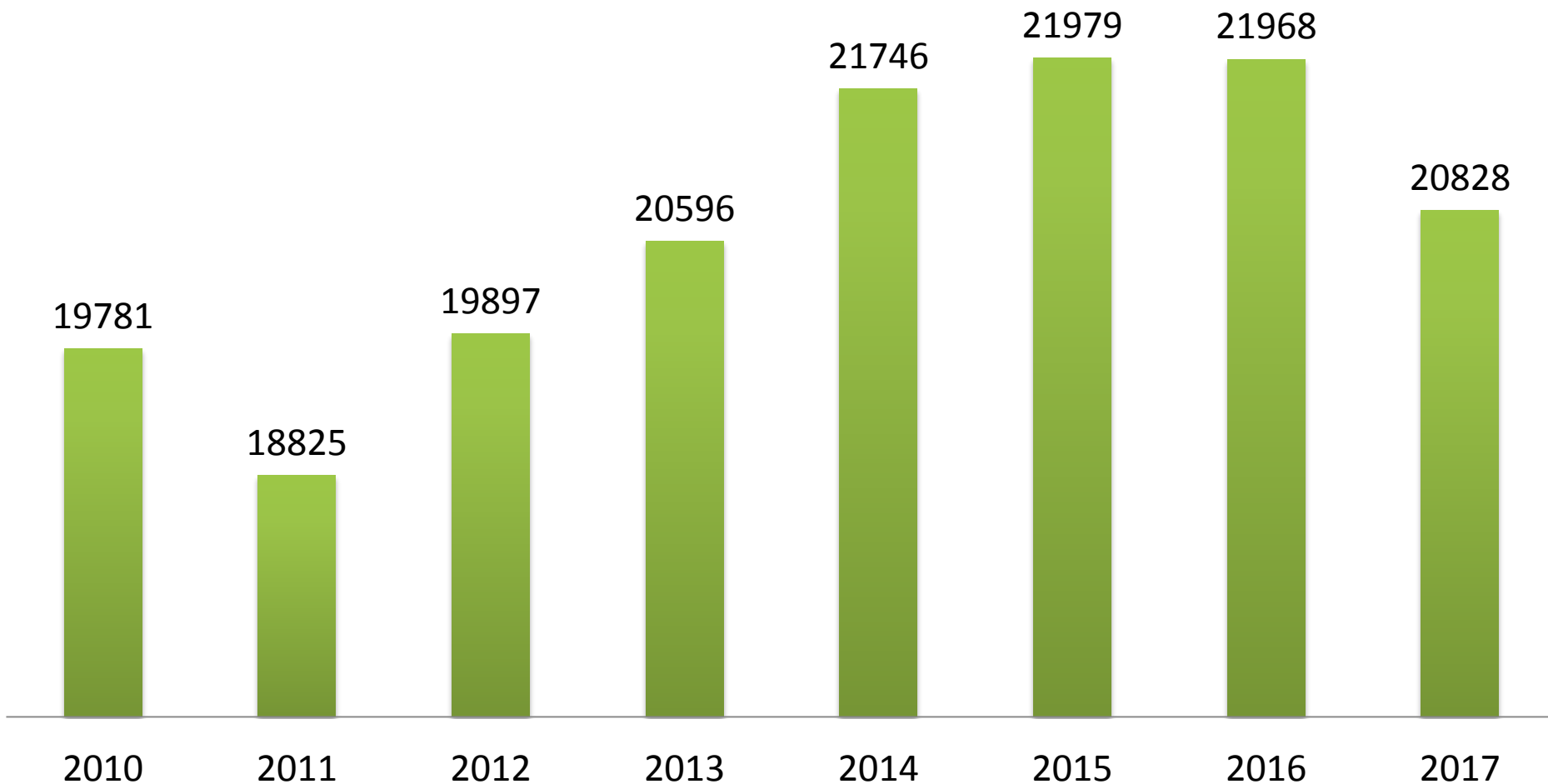
atbalsts vecāku pienākumu īstenošanai

ģimenes stabilitāte

ārpusģimenes aprūpe

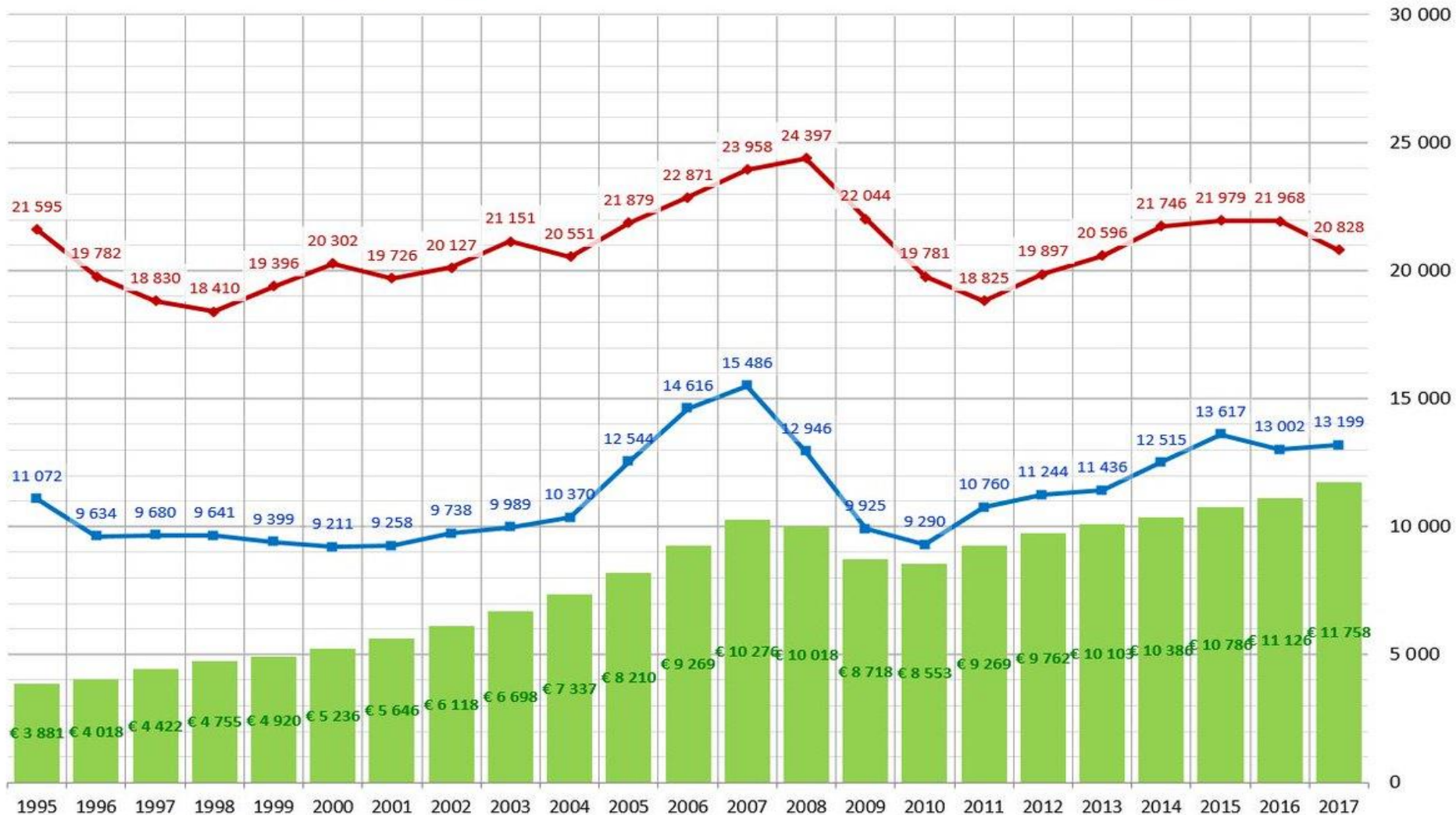
Dzimstības rādītāju izmaiņas (2010-2017)

Dzīvi dzimuši Pavisam

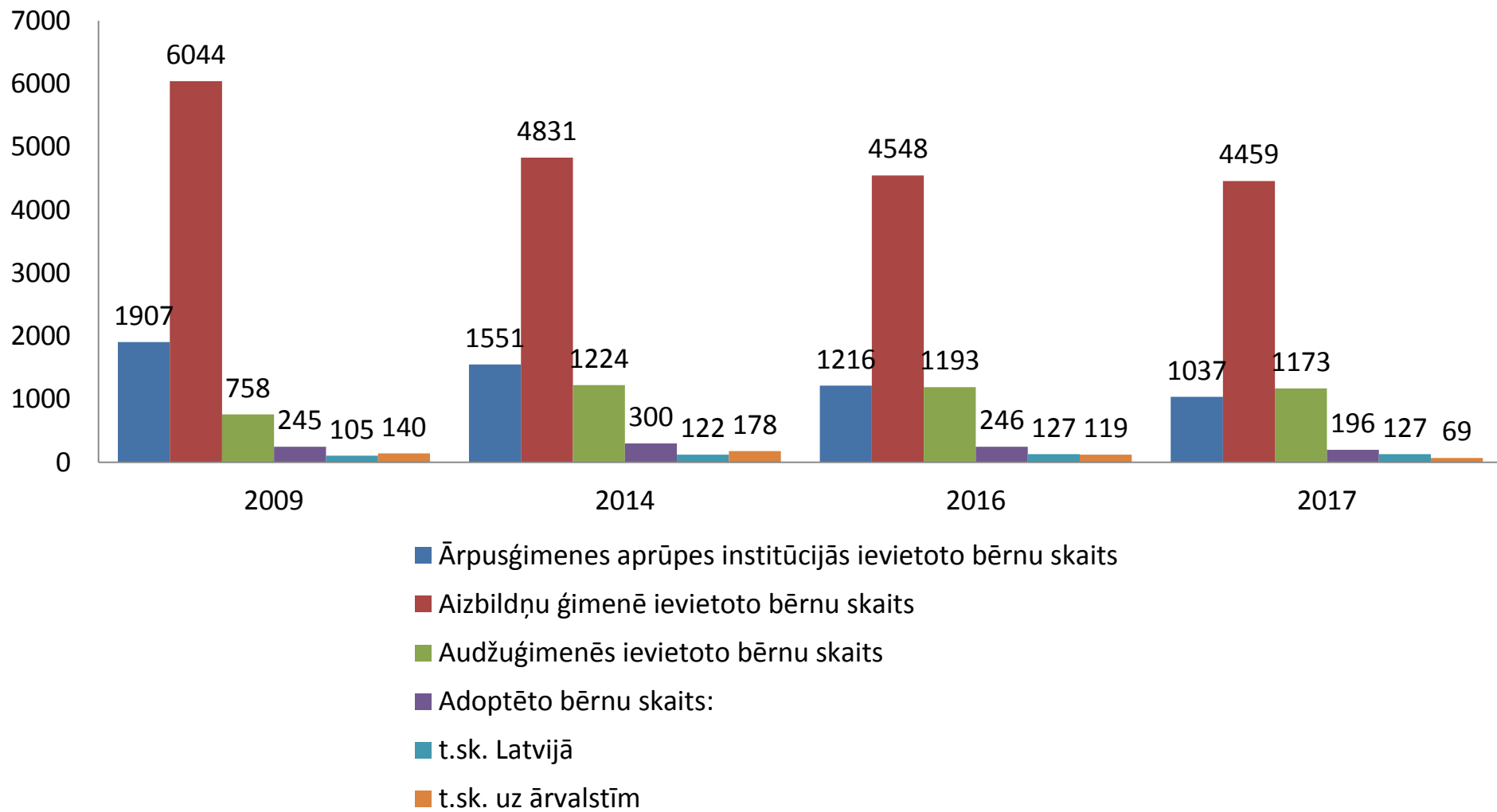

Dzimstība un laulību skaits valsts ekonomiskās attīstības rādītāju kontekstā (1995-2017)

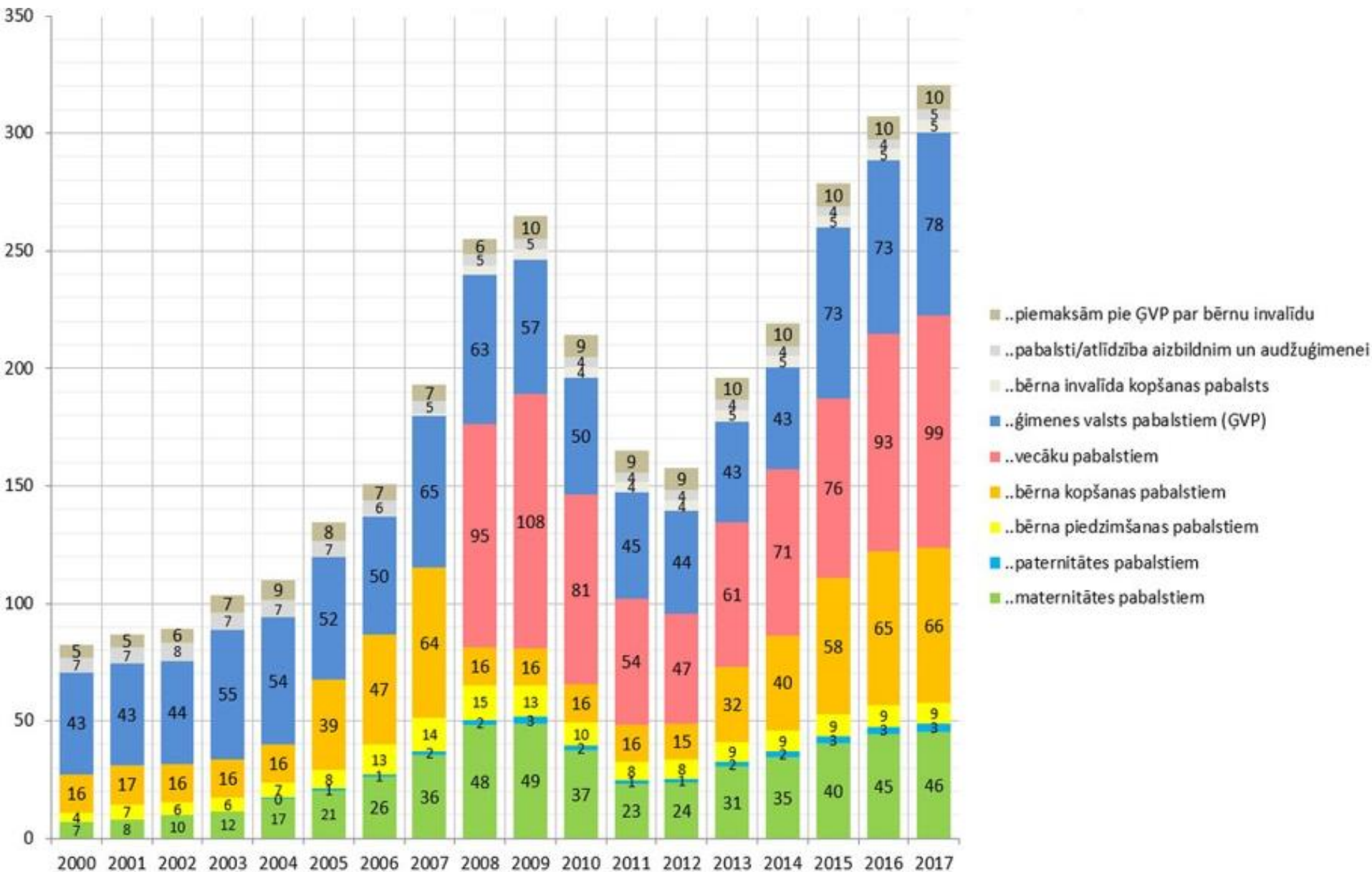
■ IKP uz iedzīvotāju, 2010.g. salīdz. cenās ↗ Dzimušo skaits ↘ Noslēgto laulību skaits

Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu skaita izmaiņas (2009-2017)

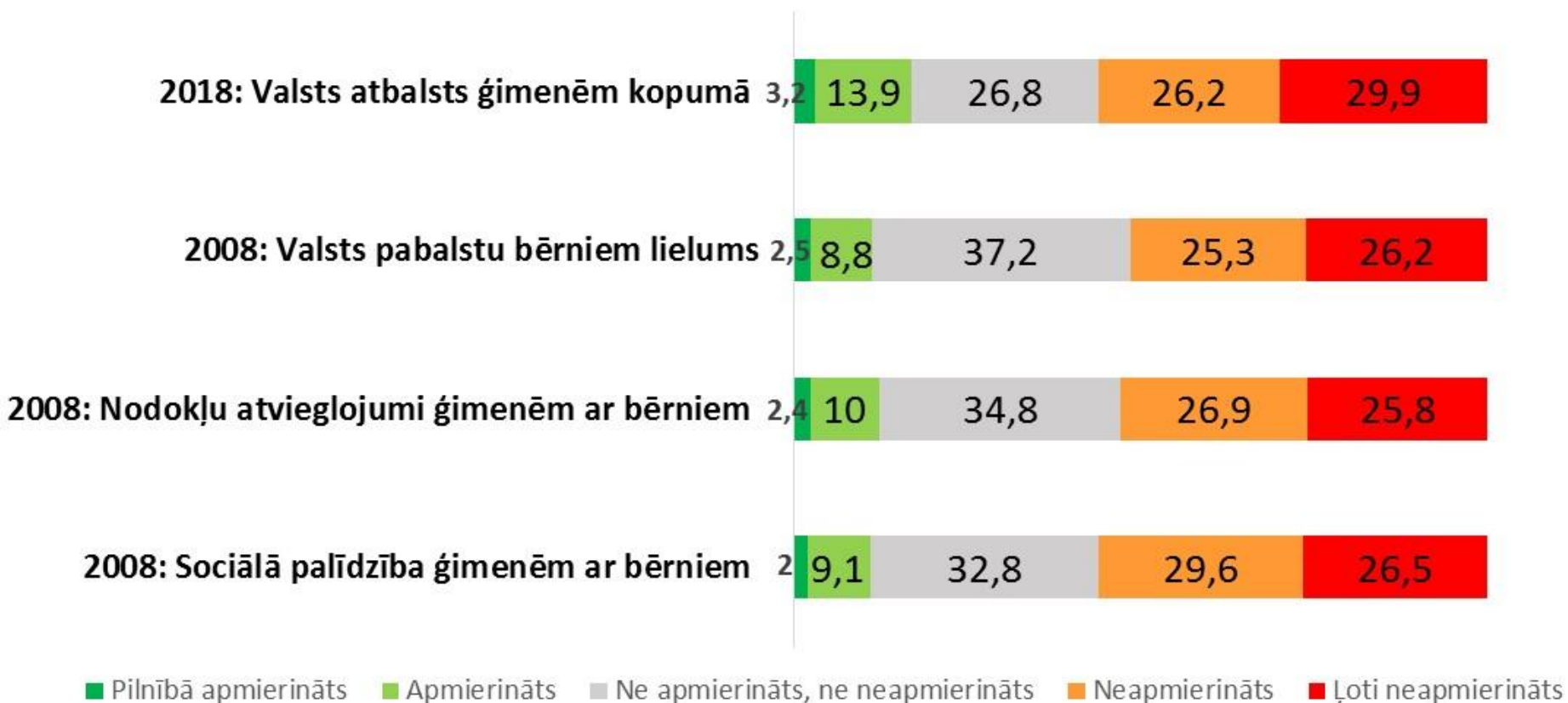
Izdevumi pabalstiem ģimenēm un bērniem (mij. eiro) (2000-2017)

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa izmaiņas (2010-2017)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
IIN								
Nodokļa likme	26%	25%	25%	24%	24%	23%	23%	23%
Neapliekamais minimums, eiro/mēnesī	49,80	64,03	64,03	64,03	75	75	75-100	60-115
Atvieglojums par apgādībā esošām personām, eiro/mēnesī	89,64	99,60	99,60	99,60 no 01.07.13. 113,83	165	165	175	175

Apmierinātība ar valsts sniegto atbalstu ģimenēm 2018.gadā un 2008.gadā (%)

Iedzīvotāju vērtējums par finansiālu atbalstu ģimenēm sociālo pabalstu un/vai nodokļu atvieglojumu veidā

Atbalsta pasākums	Vidējais vērtējums*	Ļoti noderīgs
Tika ieviestas nodokļu un citas atlaides ģimenēm ar bērniem	4,37	47 %
Tika palielināts Ģimenes valsts pabalsts	4,18	37 %
Tika ieviestas piemaksas pie Ģimenes valsts pabalsta par diviem un vairāk bērniem	4,17	38 %
Tika ieviesta atšķirīga vecāku pabalstu sistēma	4,35	29 %
Tika palielināts atbalsts audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem	4,36	28 %

* Respondentu vidējais vērtējums 5 ballu skalā, kur "1" – "Pavisam nenoderīgs", bet "5" – "Ļoti noderīgs"

Iedzīvotāju vērtējums par finansiālu atbalstu ģimenēm sociālo pabalstu un/vai nodokļu atvieglojumu veidā

Atbalsta pasākums	Vidējais vērtējums*	Ļoti noderīgs
Tika palielināts valsts uzturlīdzekļa (alimentu) apmērs bērniem un atvieglotas tā saņemšanas iespējas	4,29	36 %
Tika ieviesta Latvijas Goda ģimenes apliecība "3+ Ģimenes karte"	4,17	29 %
Tika ieviests valsts atbalsts pirmā mājokļa iegādei un būvniecībai ģimenei ar bērniem (Altum programma)	4,30	35 %
Tika ieviests princips "nauda seko grūtniecei"	4,55	36 %

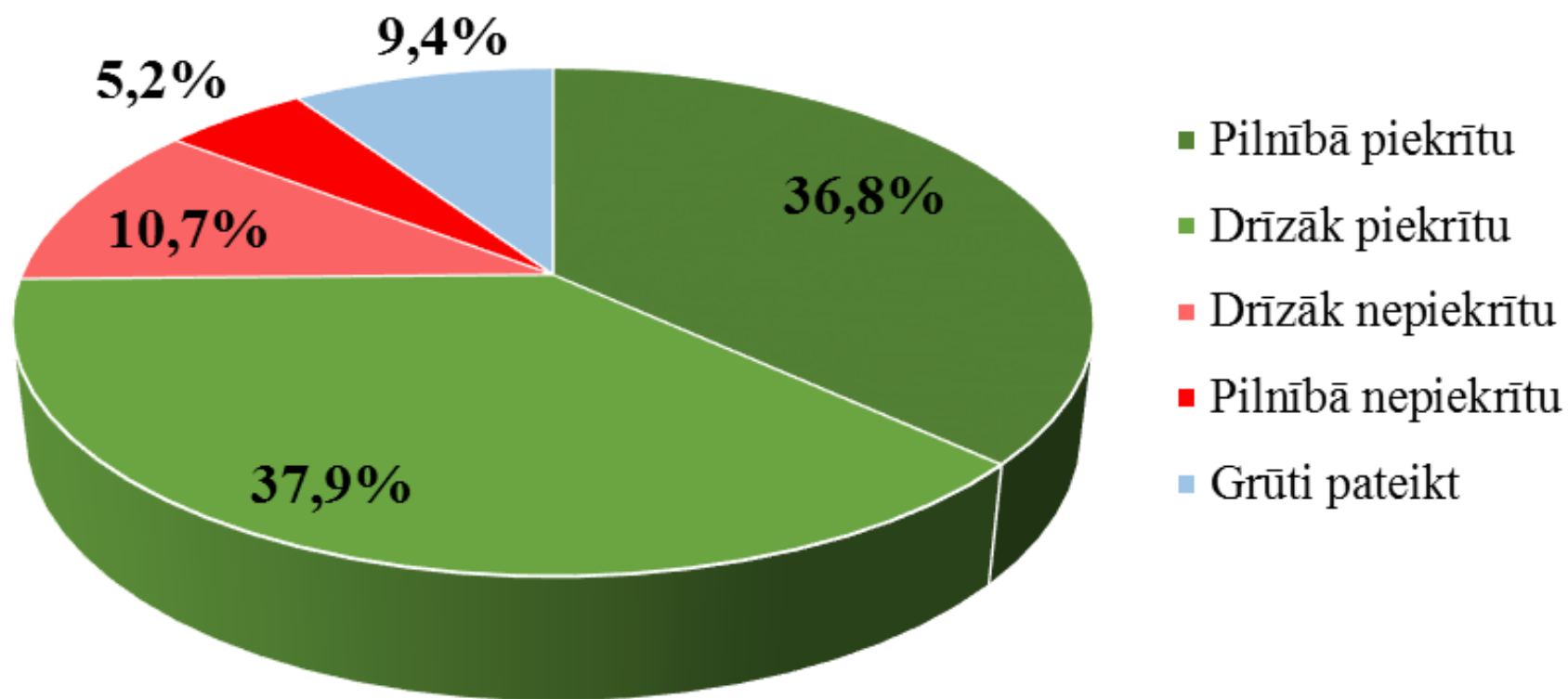
Iedzīvotāju vērtējums par valsts atbalstu pakalpojumu veidā

Atbalsta pasākums	Vidējais vērtējums*	Ļoti noderīgs
Uz laiku tika ieviests valsts atbalsts pirmsskolas vecuma bērnu uzraudzībai	4,25	33 %
Tika ieviestas brīvpusdienas 1-4. klases skolēniem	4,58	69 %
Tika ieviests mediācijas pakalpojums, psihologu konsultācijas pāriem šķiršanās gadījumos	3,94	14 %
Tika ieviesti valsts apmaksāti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi vardarbībā cietušajiem un vardarbību veikušajām personām	4,29	34 %
Tika ieviesta valsts apmaksāta neauglības ārstēšanas programma	4,34	34 %
Tika ieviests atbalsts ģimenēm, kas audzina bērnus ar invaliditāti	4,54	42 %

Iedzīvotāju vērtējums par valsts atbalstu ģimenēm atvaļinājumu veidā

Atbalsta pasākums	Vidējais vērtējums*	Ļoti noderīgs
Tika ieviestas elastīgākas iespējas apmaksāta bērnu kopšanas atvaļinājuma izmantošanai	4,35	41 %
Tika paplašināts to vecāku loks, kam ir tiesības saņemt papildatvaļinājumu	4,29	36 %

"Valstij un pašvaldībām vajadzētu nevis domāt par jauniem atbalsta veidiem ģimenēm, bet nodrošināt jau šobrīd likumdošanā paredzētos"
aptauojāto skatījums (n=1616)

Vislielākais respondentu atbilžu īpatsvars tika saņemts attiecībā uz šādiem politikas iniciatīvu priekšlikumiem

jānodrošina ilgākas darbnespējas lapas vecākiem, kuru bērniem diagnosticētas un tiek ārstētas smagas slimības (62,1%),

jānodrošina bezmaksas ēdināšanu bērnudārzos (59,8%)

jānodrošina apmaksāta atvaļinājuma iespējas ārkārtas gadījumos, kad nepieciešams rūpēties par smagi slimiem vai aprūpējamiem tuviniekiem laika periodā līdz 2 vai 3 nedēļām (55,3%)

Explicitās un Implicitās ģimenes politikas iezīmes Latvijas ģimenes rīcībpolitikā

Explicitā ģimenes politika ir tā politikas daļa, kas tieši un specifiski ir orientēta uz ģimenēm ar nolūku sasniegt konkrētus rādītājus ģimeņu situācijā.

Implicitā ģimenes politika ir tā politikas daļa, kas nav tieši vērsta uz ģimenēm, bet var ietekmēt ģimenes netiešā, pastarpinātā veidā (piemēram, izglītības politika, veselības aprūpes politika, mājokļu politika, nodarbinātības politika).